

Autorzy: Monika Roszkowska, Jacek Roszkowski

Biała 2009 dzień III

Konspekt spotkania formacyjnego: Godność życia – wersja robocza

Cel dydaktyczny: czym jest godność człowieka (często się o tym mówi np. w kontekście seksu przed ślubem, myślę, że warto to poruszyć), pokazać, że jest to wartość bardzo szczególna, że wynika z naszej przynależności do Boga (nikt nie powinien chcieć nas posiąść, poniżyć...) i wolności która nam dał.

Cel wychowawczy: poczucie własnej godności, wartości, niepowtarzalności, które otrzymaliśmy od Boga

1) Widzieć:

Do zastępowego należy zadanie, aby wyszukać z brukowców, gazet dla nastolatków, portali plotkarskich, reklam itp. artykuły, zdjęcia, opisujące (przedstawiające) człowieka. Chodzi o to, żeby pokazać, jak małą wartość w kulturze masowej ma człowiek. Świat zachęca nas do ingerowania w prywatność gwiazd, redukuje osobę ludzką do towaru, dzięki któremu można się szybko i łatwo dorobić. Ciało kobiety powszechnie jest wystawiane na sprzedaż, a mężczyzna, który nie kupuje „Świerszczyków” nie jest prawdziwym „macho”. Można wyszukać również materiały na temat kontrowersyjnego dzieła sztuki, w którym autor posunął się za daleko, przekroczył granicę kiczu czy prowokacji.

Każdy uczestnik spotkania dostaje jeden artykuł/zdjęcie i stara się odpowiedzieć na pytanie:

Jaką wartość ma człowiek według tego artykułu/zdjęcia?

Przykładowe odp: spłylenie wartości człowieka, ograniczenie go tylko i wyłącznie do wyglądu, sprzedaż życia prywatnego, konsumpcja, ktoś robi na tym pieniądze, światowy marketing

2) Oceniać:

Zastanowiliśmy się nad tym, co o człowieku mówi nam świat. Teraz zobaczmy, co proponuje nam Pismo Święte.

Prosimy kogoś o odczytanie fragmentów z Pisma mówiących o godności człowieka (do wyboru):

Rdz 1, 26-28

Pytanie: Co to znaczy, według Was, że Bóg stworzył człowieka na swój obraz? Na czym polega podobieństwo człowieka do Stwórcy?

Zauważmy, że dzięki rozumowi, człowiek może poznawać całą głębie bytu, nie zatrzymując się tylko na stronie zjawiskowej. Może wejrzeć w samą jego istotę, w jego najgłębszą przyczynę oraz celowość istnienia, czyli sens. Zaś wolna wola, czyli przejawiająca się w działaniu wolność, tworzy z człowieka nie byt niezdeterminowany „od zewnątrz” żadnymi prawami przyrody, ale byt twórczy, niepowtarzalny, jedyny.

Rdz 2, 19-20

Pytanie: Jakie zadanie powierzył człowiekowi Pan Bóg w tym fragmencie? W jaki sposób Pan Bóg ustanowił hierarchię na Ziemi?

O zdolności człowieka do poznania siebie samego, doświadczenia własnego bytu i odrębności od reszty świata stworzonego mówi opis nadawania nazw zwierzętom i ptakom (Rdz 2, 19-20). Tekst ten ukazuje człowieka jako osobę z właściwą jej podmiotowością. Poprzez stwierdzenie, że człowiek nie znalazł odpowiedniej dla siebie pomocy, dowodzi

się nieutożsamialności osoby z widzialnym światem istot żyjących (9). Opis ten podkreśla dodatkowo wyjątkową pozycję człowieka w stosunku do wszelkich bytów stworzonych. To człowiek jest ich panem i władcą.

Ps 8, 4-8

Pytanie: w jakim miejscu postawił człowieka Pan Bóg? Co mu powierzył?

Rdz 2, 7

Pytanie: Co człowiek zyskał dzięki „tchnieniu życia”? Czym byłby człowiek bez duszy?

Choć opis ten nie mówi o "duszy" we współczesnym rozumieniu tego terminu w teologii, to jednak z całego opisu można wywnioskować, że człowiek ma naturę, która przerasta jego wymiar cielesny. Późniejsze księgi Starego Testamentu dodają do tego jeszcze jeden aspekt podobieństwa, który wyraża się w ostatecznym przeznaczeniu człowieka: "Do nieśmiertelności Bóg stworzył człowieka, uczynił go obrazem własnej wieczności" (Mdr 2, 23)

Flp 2, 8

Jakie wydarzenie nadało człowiekowi ostateczną godność? Jaki ciężar zdjął z nas Chrystus dzięki dziełu Odkupienia?

Dopełnieniem wywyższenia godności człowieka jest dzieło Odkupienia. Człowiek w oczach Boga ma tak wielką wartość, że dla niego "uniżył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci - i to śmierci krzyżowej" (Flp 2, 8). Odkupienie, które przyszło przez krzyż, nadało człowiekowi ostateczną godność i sens istnienia w świecie, sens w znacznej mierze zagubiony przez grzech. Odkupienie to wypełniło się w tajemnicy paschalnej, przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa. W tajemnicy Odkupienia człowiek odnajduje swoją właściwą wielkość, godność i wartość swego człowieczeństwa. Człowiek zostaje na nowo potwierdzony, niejako wypowiedziany na nowo, stworzony na nowo.

3) **Działać:** Człowiek to. Człowiek tamto..., co **JA, DZIŚ I KONKRETNIE** mogę zrobić?

Jak mogę swoim postępowaniem odpowiedzieć Bogu na łaskę stworzenia?

Człowiek powinien dbać o godność swoją i innych. Ta dbałość powinna objawiać się w prostych rzeczach. Czy nie wykorzystuję, nie oceniam, nie poniżam innych? Czy nie nadużywam „władzy” w KSMie?

Zabawa w „Decyzja należy do Ciebie”:

Zadaniem uczestników spotkania jest znalezienie wyjścia z podanych sytuacji w kontekście poszanowania godności człowieka:

Sytuacja I:

Rozmowa chłopaka z dziewczyną:

Chł: Kocham Cię!

Dz: Ja Ciebie też!

Chł: Jeżeli mnie kochasz, to udowodnij mi to i chodź ze mną do łóżka...

Dz: ...?

Sytuacja II:

Podczas przerwy w szkole grupa chłopaków śmieje się ze swojego kolegi z klasy Maćka, bo nosi okulary. Maciek nie wytrzymuje. Zaczynają się przepychać. Co zrobić, żeby zapobiec bóje?

Sytuacja III:

Dziewczyny namawiają swoją koleżankę Anię, żeby poszła do solarium i pofarbowała sobie włosy na blond, bo wygląda okropnie, nie tak jak wszyscy. Ani podoba się jej naturalny odcień skóry i kolor włosów. Co powinna powiedzieć koleżankom?

Sytuacja IV:

W pracy szef zleca swojemu pracownikowi Adamowi sfałszowanie dat ważności produktów. Grozi, że jeśli Adam tego nie zrobi, wyrzuci go z pracy. Jak powinien zachować się Adam?

Sytuacja V:

Dziewczyna nawiązała znajomość przez Internet z Michałem. Mają wiele wspólnych zainteresowań. Michał pewnego dnia proponuje spotkanie. Dziewczyna wie o nim jedynie, że jest „trochę” starszy od niej. Czy powinna się z nim spotkać?

Jako podsumowanie spotkania można wybrać fragment z Katechizmu:

Fragmety z Katechizmu na temat godności człowieka:

KKK 1700 Godność osoby ludzkiej

KKK 1701 Człowiek obrazem Boga

KKK 1929 Poszanowanie osoby ludzkiej

KKK 2284 poszanowanie godności człowieka w kontekście piątego przykazania

Polecam szczególnej uwadze:

KKK 1706, 1711, 1932, 2285, 2289